

Editorial

Un cop arribada la darrera comissió de Mopti, fem una valoració molt positiva del programa *Ulls de Mali*, que vàrem iniciar l'any 2008 i que fins al moment ha inclòs activitats medicoquirúrgiques, de tipus formatiu i relacionades amb el muntatge d'equipaments.

El treball que realitzen els professionals voluntaris de la Fundació que es desplacen sobre el terreny aporta grans beneficis a les persones amb deficiències visuals i sense recursos econòmics de la zona, ja que poden superar els seus problemes oculars i donar un pas endavant per sortir de la situació de pobresa en què es troben. Més de 1.200 visites i unes 230 intervencions quirúrgiques en les dues últimes comissions així ho confirmen.

Tot i que Mali està darrerament en el primer pla de l'opinió pública, la regió on es desenvolupen les activitats és una zona segura, segons estableix l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional al Desenvolupament (AECID). Des d'Ulls del món estem convençuts dels impactes positius de la feina que estem realitzant al país africà i seguirem treballant amb el màxim esforç per prevenir i combatre la ceguesa evitable en aquest territori.

NOTÍCIES

Els professionals sahrauís segueixen assumint responsabilitats

Comença l'activitat formativa a Moçambic

Una comissió d'experts viatja a Bolívia

Segona comissió quirúrgica a Mali

Rebeca Atienza i Hernán Gras, nous supervisors mèdics

Alta qualitat de les imatges presentades al II concurs fotogràfic Ulls del món

La Fundació celebra la jornada de treball i reflexió al nou IMO

PROPERES ACTIVITATS

ULLS DEL MÓN ALS MITJANS

L'ENTREVISTA

Abel dos Santos Polaze, metge becat per Ulls del món

NOTÍCIES

Els professionals sahrauís segueixen assumint responsabilitats

Els professionals sanitaris dels campaments de refugiats sahrauís formats per Ulls del món han seguit amb l'assumpció de responsabilitats amb relació a l'atenció oftalmològica i òptica de la població amb deficiències visuals, tal i com s'estableix al programa *Ulls del Sàhara*. D'una banda, el metge sahrauí **Jalil Jatri** s'ha desplaçat de gener a març sobre el terreny per tal d'atendre les persones amb problemes oculars. Ha dut a terme **consultes** a les *wilaies* de l'Aaiun, Smara Auserd i Rabuni, mentre que les **intervencions quirúrgiques** les ha realitzat a l'Hospital Nacional de Rabuni.

D'altra banda, els **tècnics d'oftalmologia** que es responsabilitzen de les

consultes i els tallers d'òptica dels campaments han continuat oferint atenció òptica a la població sahrauí. Per tal de fer possible el seu treball, la Fundació va enviar a principis de febrer **material i equipament òptic** com ara **6.120 lents, 3.354 muntures, 3.268 ulleres**, dos retinoscopis, una biselladora, un oftalmoscopi i un frontofocòmetre. Va ser en el marc de la **16a Caravana solidària catalana d'ajuda al poble sahrauí**, coordinada de forma conjunta per l'Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí (ACAPS) i la Delegació del Front Polisario a l'Estat espanyol.

[TORNAR A L'INICI](#)

Comença l'activitat formativa a Moçambic

L'activitat 2010 del programa *Ulls de Moçambic* es va iniciar del **6 al 12 de febrer**, amb una **comissió de formació pediàtrica** a l'Hospital Central de Maputo. La iniciativa, a càrrec de l'oftalmòloga **Alcina Toscano** i l'optometrista **Sónia Saefer**, procedents del nucli territorial de Portugal, ha significat un primer pas perquè els professionals sanitaris locals puguin revisar la visió dels nens i nenes de la província d'Inhambane i solucionar les seves deficiències oculars, com a activitat preventiva a l'aparició de patologies.

Al curs hi van participar **12 alumnes** (cinc oftalmòlegs, cinc residents i dos òptics), que van ser formats en conceptes **teòrics** relacionats amb la inflamació ocular a la infància, l'avaluació motora i sensorial o l'ambliopia i els seus efectes, entre d'altres. Les professionals voluntàries d'Ulls del món també van realitzar formació **pràctica**, durant la qual es van dur a terme **38 consultes**, la majoria per casos d'estrabisme o de defectes refractius com ara miopia, astigmatisme i hipermetropia.

El **cicle formatiu** a l'Hospital Central de Maputo es completarà amb una comissió d'**òrbita i pròtesi ocular**.

[TORNAR A L'INICI](#)

Una comissió d'experts viatja a Bolívia

Del 15 al 26 de febrer els consultors **Ignasi de Juan** i **Mar Cordobés** s'han desplaçat a Bolívia per tal de conèixer el projecte *Ulls de Bolívia* i conèixer i avaluar el model actual d'intervenció d'Ulls del món. Concretament, la Fundació ha demanat als consultors que duguin a terme un **estudi de sostenibilitat del model d'assistència** actual, d'acord amb el context del país i els actors locals.

Durant la seva estada a Bolívia, el coordinador del projecte *Ulls de Bolívia*, **Albert Stern**, ha acompanyat els consultors a **reunions de treball** amb els diferents actors implicats en el programa, com ara els responsables dels centres hospitalaris, el director de l'Institut Nacional d'Oftalmologia (INO) o els residents de l'INO becats per la Fundació, entre d'altres.

[TORNAR A L'INICI](#)

Segona comissió quirúrgica a Mali

L'**Hospital de Referència de Bankass** va acollir del **12 de febrer a l'1 de març** la **segona comissió** medicoquirúrgica inclosa en el programa *Ulls de Mali*, després que el passat mes de novembre s'organitzés la primera expedició. Aquesta primera comissió de l'any estava integrada per l'oftalmòleg **Josep Maria Rafart**, els infermers instrumentistes **Jonatan Callejas**, **Carmen García** i **Maria Carmen Vallés**, la tècnica d'equipaments **Maria Asunción Jiménez** i la logista **Maria Mercè Franch**.

Els professionals voluntaris d'*Ulls del món* van dur a terme unes **600 visites** i **120 intervencions quirúrgiques**, juntament amb el personal local, a les persones amb deficiències visuals que van anar a l'**Hospital de Referència de Bankass**, centre que la Fundació ha dotat amb una consulta i un quiròfan oftalmològic. Aquesta zona no disposa d'atenció oftalmològica de forma permanent, amb la qual cosa *Ulls del món* hi desplaça periòdicament comissions mèdiques (aquest any se'n preveuen dues més) fins que pugui capacitar professionals locals que es responsabilitzin d'aquesta tasca.

[TORNAR A L'INICI](#)

Rebeca Atienza i Hernán Gras, nous supervisors mèdics

La **Dra. Rebeca Atienza** és la nova supervisora mèdica del programa *Ulls del Sàhara*. La Dra. Atienza, nascuda a Madrid i que treballa a l'Hospital Can Misses d'Eivissa, és una voluntària molt vinculada a la Fundació. Una bona mostra d'això és que els últims tres anys ha participat de forma consecutiva en comissions mèdiques als campaments de refugiats sahrauís, per la qual cosa coneix perfectament la realitat sanitària de la zona.

Per la seva banda, el **Dr. Hernán E. Gras**, d'origen argentí, s'ha convertit en el nou supervisor mèdic del programa *Ulls de Bolívia*. El Dr. Gras compagina la pràctica privada amb el treball a l'Hospital Pediàtric Humberto Notti i l'Hospital Central de Mendoza. Té una destacada experiència com a voluntari de la Fundació, que l'ha portat a Bolívia (2006), Moçambic (2008) i Mali (2009).

La Dra. Atienza i el Dr. Gras substitueixen al **Dr. Josep Maria Rafart** i al **Dr. José Juan Martínez Toldos**, respectivament, a qui la Fundació agraeix el seu treball i implicació.

[TORNAR A L'INICI](#)

Alta qualitat de les imatges presentades al II concurs fotogràfic Ulls del món

Un total de **27 imatges** fetes per **11 voluntaris** han pres part al **II concurs fotogràfic Ulls del Món**, una iniciativa de sensibilització i divulgació convocada amb el nom '**Tornar la visió: una altra forma de combatre la pobresa**' que ha tingut una bona acollida entre els voluntaris i els col·laboradors de la Fundació.

El dia **1 de març** va finalitzar el termini per presentar les fotografies, que havien d'estar relacionades amb el treball de cooperació oftalmològica realitzat per l'entitat als campaments de refugiats sahrauís, Moçambic, Bolívia i Mali. La fotografia guanyadora es donarà a conèixer durant la

primera quinzena del mes d'abril al web de la Fundació (www.ullsdelmon.org) i serà reproduïda a la **portada de la memòria** d'actuacions 2009. El jurat està integrat per **fotògrafs professionals** vinculats amb Ulls del món com ara Núria Andreu, Manel Esclusa, Manuel Outumuro i Elisenda Pons.

[TORNAR A L'INICI](#)

La Fundació celebra la jornada de treball i reflexió al nou IMO

Ulls del món va organitzar el dia **5 de febrer** la **jornada anual de treball i reflexió**, una iniciativa que tenia com a objectiu presentar els resultats assolits durant l'any i valorar les activitats que s'han de realitzar en els propers mesos.

La trobada va tenir com a escenari el nou edifici que l'**Institut de Microcirurgia Ocular de Barcelona (IMO)** ha inaugurat recentment a Barcelona. Hi van participar els membres del comitè executiu, el comitè mèdic, l'equip operatiu, els supervisors mèdics dels diferents programes i els responsables dels nuclis territorials.

[TORNAR A L'INICI](#)

PROPERES ACTIVITATS (abril-juny)

Moçambic

- Del 8 al 22 de maig: comissió de formació d'òrbita i pròtesi ocular a l'Hospital Central de Maputo
- Maig-juny: comissió de revisió ocular infantil a la província d'Inhambane

Bolívia

- Comissió medicoquirúrgica a l'Hospital Municipal Bolivià Holandès (amb data per determinar)

Mali

- Del 2 al 18 d'abril: comissió medicoquirúrgica a l'Hospital de Referència de Bankass
- Del 4 al 20 de juny: comissió medicoquirúrgica a l'Hospital de Referència de Bankass

[TORNAR A L'INICI](#)

ULLS DEL MÓN ALS MITJANS

Aquest primer trimestre de l'any, la Fundació ha aparegut al programa radiofònic *Tot és possible*, de **Rac1**, a través d'una entrevista a l'optometrista voluntària Carol Camino. El treball de la Fundació també s'ha difós al programa *Món Obert* de **Ràdio L'Hospitalet** i al canal osonenc **EI9TV**, en el qual l'oftalmòleg Josep Maria Rafart ha explicat la seva experiència com a voluntari. Així mateix, s'han publicat reportatges relacionats amb el programa *Ulls del Sàhara* a la revista d'àmbit català **Presència** i al diari **El Punt**, entre d'altres.

[TORNAR A L'INICI](#)

L'ENTREVISTA

ENTREVISTA ABEL DOS SANTOS

Nom: Abel dos Santos Polaze

Edat: 40 anys

Professió: metge becat per Ulls del món

Vaig néixer a: Tete (Moçambic) i visc a: Maputo

Estic en contacte amb Ulls del món des de: l'any 2006

Abel dos Santos està finalitzant aquest any la seva formació en l'especialitat d'oftalmologia gràcies a la beca que li ha atorgat la Fundació Ulls del món, en el marc d'un acord amb el Ministeri de Salut de Moçambic, el Memorial Cristobal Garrigosa i l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària, que també compta amb el suport del Col·legi de Metges de Barcelona. Després de quatre anys d'estudis en règim compartit entre Barcelona i Maputo, el metge moçambiquès haurà de fer un examen per tal de poder-se integrar com a oftalmòleg al servei sanitari del seu país, tal i com s'estableix al programa *Ulls de Moçambic*. El Dr. Dos Santos es convertirà, d'aquesta manera, en el vuitè oftalmòleg nacional del país africà, una xifra realment baixa si és té en compte que té una població de més de 20 milions de persones.

Com valores l'oportunitat que t'ha donat Ulls del món?

A nivell professional, he adquirit molts coneixements. He vist coses que a Moçambic no hauria vist mai, he après noves tècniques, he assistit a congressos, he seguit discussions tècniques... Podria dir que aquesta beca m'ha acabat de despertar la curiositat que ja tenia per l'oftalmologia. També m'ha aportat moltes coses a nivell personal, ja que a Barcelona hi ha gent de tot el món i hi he pogut intercanviar opinions i completar el meu coneixement universal. Tot això ajuda a tenir una millor relació amb la gent i en definitiva amb els pacients, ja que els metges no ens podem conformar amb visitar i fer receptes, sinó que hi hem d'aportar alguna cosa més.

Creus que t'hauries pogut formar sense una beca d'aquestes característiques?

La formació hauria estat molt diferent, tenint en compte els recursos disponibles que hi ha a Barcelona, tant humans com materials. El principal avantatge és que a Moçambic la formació és més abstracta i, a Barcelona, és real. També he après molt quant a organització del treball, coneixements que puc desenvolupar al meu país.

Quina penses que pot ser la teva aportació al sistema sanitari de Moçambic?

Sento amor pel meu país i tinc una gran voluntat d'ajudar-lo, la mateixa que em va portar a abandonar-lo per seguir la beca. Vull contribuir a millorar la situació de les persones amb problemes oculars i a ajudar el país a fer un pas endavant. Això es concreta amb assistir la gent i a patir amb ells, al seu costat. En cap cas sóc un salvador, però intentaré curar i millorar la vida al màxim nombre de persones possible.

Quina és la situació actual de la sanitat i l'oftalmologia a Moçambic? Quins canvis s'haurien de produir?

Hi ha especialitats prioritàries com ara la pediatria, la salut materno-infantil, la cirurgia general i la ginecologia. L'oftalmologia s'hi va incorporant a poc a poc, però depèn de l'ajuda exterior. Això provoca que els recursos humans siguin insuficients. Per a mi, és vital que el Ministeri de Salut aposti per la formació i, en aquest sentit, hauria de situar com a mínim un oftalmòleg a cada província i després donar-li suport quant a material i motivació. Pel que fa als recursos materials, caldria donar un pas endavant ja que es depèn de les donacions exteriors i això fa que de forma periòdica el país es quedi sense materials.

Com creus que valoren la Fundació a Moçambic, tant la població d'Inhambane com els professionals formats?

Ulls del món ha fet una aportació molt important al país i això suposa una bona acceptació entre la població. Es nota amb el fet que les seves convocatòries en les comissions a l'Hospital Provincial d'Inhambane són cada vegada més massives. Els professionals del sector de l'oftalmologia crec que també ho valoren molt positivament, ja que des de l'arribada de la Fundació es noten diferències importants en el seu treball, sobretot pel que fa a les dinàmiques de treball.

[TORNAR A L'INICI](#)

FES-TE'N SOCI

FES-TE'N VOLUNTARI

COL·LABORA

Si no vols rebre aquest butlletí, només cal que ens contestis aquest [missatge](#), indicant-nos que no te l'enviem més.

D'acord amb l'establert a la Llei de Protecció de Dades de Caràcter Personal, t'informem que les teves dades estan incloses en un fitxer automatitzat propietat d'Ulls del món. Per a la cancel·lació dels drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, et pots posar en contacte amb nosaltres.

OBRINT ELS ULLS AL MÓN

Tamarit, 144-146, entl. 2a · 08015 Barcelona · T: +34 93 451 51 52 · F: +34 93 451 47 77

www.ullsdelmon.org · fundacio@ullsdelmon.org